

Nyhetsbrev

Vi samarbetar med kommuner i Stockholms län och Region Stockholm

2025-03-26 | Årgång 12 | Nummer 3

[Läs brevet i webbläsare](#)

Hej!

Nu är vi redan halvvägs in i terminen, vårdagsjämningen har passerat, och vi tar nu snabba steg mot våren och sommaren.

Vi laddar för att tillsammans med våra medarrangörer släppa en första version av programmet för Nationella konferensen i palliativ vård i höst. Vi hoppas på många deltagare och många abstrakts. Sista datum för abstrakts är den 1 maj och det börjar därmed bli dags att skicka in.

Nu är det klart att det blir nuvarande vikarierande enhetschef Annika Cederholm som blir nästa verksamhetschef för Palliativt kunskapscentrum i Stockholms län! Jag och många med mig är verkligen glada för detta, och är säkra på att Annika kommer bidra till att utveckla ett PKC som motsvarar framtidens behov.

I detta månadsbrev lyfter Anette Alvariza upp det spännande ämnet Palliativ vårdkonsultation under den sista veckan i livet.

Trevlig läsning!

Fredrik Sandlund med medarbetare

Fredrik Sandlund
Verksamhetschef

Annika Cederholm
Enhetschef

Anette Alvariza
Vetenskaplig ledare

Linda Björkhem-Bergman
Vetenskaplig ledare

Kalendarium

Kommande utbildningar med platser kvar

Remittering till ASIH och SPSV

För läkare verksam inom akutsjukvård och geriatrik i Region Stockholm

Sårbehandling i palliativ vård

Föreläsare: Susanne Dufva

Tema Cancer och palliativt kunskapscentrum bjuder in till gemensam workshop

För personal inom ASIH/SPSV, Tema Cancer och akutklinik

Det tolkade vårdmötet

Föreläsare: Linnéa Soldén Lindström & Joakim Lindqvist, Transkulturellt centrum

Utbildningar om palliativ vård anpassade för hemtjänstpersonal – en introduktion

Föreläsare: Medarbetare PKC

Undersköterskans roll i palliativ vård

Digital grundutbildning för undersköterskor

Utsättning av läkemedel i livets slut

Föreläsare: Linda Björkhem Bergman

Fortbildningseftermiddag för ST-läkare och specialister i palliativ medicin

Föreläsare: Hadi Molanaei och Bo Brink

Ledarskapsutbildning – att leda den palliativa vården i kommunal vård och omsorg

Kursledare: Charlotte Klinga och Ingeli Simmross

Palliativ ombudsutbildning för personal inom akutsjukvård och geriatrik

Kursledare: Kristina Zarins och Ingeli Simmross

Samtalskurs för sjuksköterskor inom cancervården

Ges i samverkan med Palliativt utvecklingscentrum i Lund och RCC Stockholm Gotland

Symtomkontroll och teamarbete

För för legitimerad personal inom kommunal hälso- och sjukvård

Kurs i palliativ medicin motsvarande delmål B5 och STb4

Tvådagars kurs för ST-läkare inom de flesta specialiteter

Nyheter

10:e Nationella konferensen i palliativ vård

Välkommen till den 10:e Nationella konferensen i palliativ vård! Stockholm den 18–19 november 2025

Välkommen till Stockholm för inspirerande och lärorika dagar! Konferensprogrammet börjar ta form, och vi ser fram emot att kunna presentera ett preliminärt program under april månad. Glöm inte att skicka in abstrakts! Sista datum för abstrakt-registrering är 1 maj 2025.

Den 10:e Nationella konferensen i palliativ vård är ett samarrangemang mellan NRPV, Palliativt kunskapscentrum i Stockholms län (PKC), Marie Cederschiöld högskola och Stiftelsen Stockholms Sjukhem.

Anmäl dig redan idag via nedanstående länk! Välkommen till Stockholm den 18–19 november 2025!

[Till konferensens hemsida](#)

Månadens film!

Årets tredje månadens film som vi vill uppmärksamma från våra webbutbildningar i palliativ cancervård är inspelad av professor Peter Strang på temat "Vad handlar existentiella frågor om?". På bara 5 och en halv minut ges vi en kort överblick över området.

[Se filmen här!](#)

Ökat intresse för utbildning i palliativ vård inom hemtjänstverksamheter

Den 6 maj presenterar PKC utbildningsutbudet!

Intresset för utbildningar inom hemtjänstverksamheter är hög. PKC har olika lösningar för att tillgodose detta, vilket vi kommer presentera under en timmas introduktion via Teams.

"Hur bekväm är jag att möta en person som är döende?"

"Hur kan jag bemöta de närstående i allt det här svåra?"

"Vad är egentligen palliativ vård?"

Kostnadsfri information till chefer, ledare, samordnare och verksamhetsutvecklare inom hemtjänst.

Utbildningar om palliativ vård anpassade för hemtjänstpersonal – en introduktion

6 maj 2025 kl. 14.30–15.30

[Läs mer och anmäl dig](#)

Till alla ombud i kommunerna!

Nu hittar ni ett rykande färskt Palliativprat på vår hemsida. Palliativprat är ett reflektionsmaterial där vi har paketerat kunskap om palliativ vård och frågor att diskutera i arbetsgruppen. Materialet är självinstruerande och kan enkelt användas utan omfattande förberedelser. Denna gång är temat *"Smärtskattning vid demens"*.

Till Palliativprat

Föreläsningar för läkare inom akutsjukvård och geriatrik i Region Stockholm

Palliativt kunskapscentrum anordnar i vår digitala läkarlunchföreläsningar för läkare verksamma inom akutsjukvård och geriatrik i Region Stockholm. Närmast på tur är en föreläsning med överläkare Marie Aastrup om vårdformerna ASIH och SPSV.

Remittering till ASIH och SPSV

1 april kl. 12:00–12:45

[Läs mer och anmäl dig](#)

Utveckla ditt ledarskap inom kommunal vård och omsorg i höst

Arbetar du som chef inom kommunal vård och omsorg (tex SÄBO, LSS och Hemtjänst)? Det är nu möjligt att anmäla sig till höstens omgång av *"Ledarskapsutbildning – att leda den palliativa vården i kommunal vård och omsorg"*.

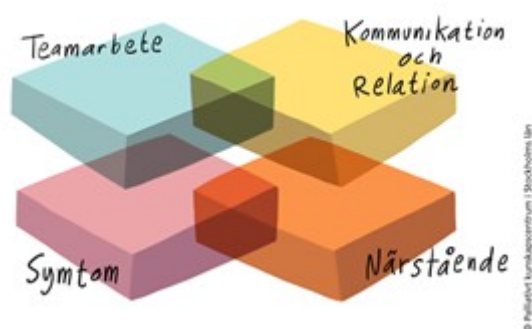
Detta är en utbildning som ger dig som chef möjligheten att utveckla din kompetens för att leda och verka för palliativ förhållningssätt i kommunal vård och omsorg. Vetenskaplig teori varvas med praktiska övningar och reflektion.

Mellan utbildningstillfällena får deltagarna utforska den egna verksamhetens förutsättningar att arbeta i enlighet med palliativ förhållningssätt genom att praktisk tillämpa olika verktyg och modeller. Sista utbildningstillfället ägnas åt presentation av eget förbättringsarbete.

Några röster från utbildningen som svarade på frågan *"I vilken utsträckning anser du att du genom denna kurs utvecklat värdefulla kunskaper och färdigheter i att leda palliativ vård?"*:

"Bra uppbyggt program och struktur"

"Så mycket kunskap som florerat i detta rum som jag fått möjlighet att ta del av"

Höstens utbildningsomgång består av ett digitalt intromöte följt av fyra utbildningsdagar, med kursstart den 23 september.

Palliativ vård- konsultation under sista veckan i livet

Referat av Anette Alvariza

Vetenskaplig ledare PKC

*Professor i vårdvetenskap inriktning palliativ vård
och specialistsjuksköterska i cancervård vid Marie
Cederschiöld högskola och Stockholms sjukhem*

Referat av artikeln: "Palliative care consultation in the last week of life and associated factors: a cross-sectional general population study" av Susanna Böling, Hanna Gyllensten, My Engström, Emma Lundberg, Johan Berlin and Joakim Öhlén. *Palliative Care & Social Practice* 2024, DOI: 10.1177/26323524241293818

Bakgrund

Månadens referat baseras på en studie som har fokus på palliativ vårdkonsultation i Sverige. Genom att erbjuda rådgivning och expertis kan palliativ vårdkonsultation bidra till en mer jämlik vård, oavsett kontext. Palliativa vårdkonsultationstjänster syftar till att bistå och stödja vårdpersonal i att tillhandahålla palliativ vård av hög kvalitet. Målet är att förbättra symtomlindring, beslutsfattande och vårdplanering, samt att vara en resurs för både patienter, anhöriga och vårdgivare. De kan också underlätta samordning mellan olika vårdnivåer och säkerställa att patientens behov och önskemål beaktas under den sista tiden i livet.

Syfte

Syftet med denna studie var att undersöka vilka socio-demografiska, sjukdoms- och vårdrelaterade samt vårdstrukturella faktorer som är associerade med palliativ vårdkonsultation för vuxna patienter under den sista veckan i livet.

Metod

Data hämtades från ett flertal nationella myndighetsregister och Svenska Palliativregistret. Studiepopulationen innefattade samtliga registrerade dödsfall i Sverige under perioden 2013–2019. Den bestod av vuxna (≥ 18 år) som hade en förväntad död. Det primära utfallsmåttet var palliativ vårdkonsultation under den sista veckan i livet och dess samband med socio-demografiska, sjukdoms- och vårdrelaterade samt vårdstrukturella faktorer.

*"Palliativ vårdkonsultation kan bidra till mer jämlik vård,
oavsett kontext"*

Resultat

De som inkluderades i studien och som hade haft en palliativ vårdkonsultation

Totalt 265 129 patienter inkluderades i studien. Av dessa hade 8,2 % (21 812) haft en palliativ vårdkonsultation under sin sista vecka i livet. Den genomsnittliga åldern vid dödsfallet var 84 år för hela urvalet, men den var lägre bland de som hade mottagit en palliativ vårdkonsultation. I hela urvalet var den vanligaste underliggande dödsorsaken hjärt-kärlsjukdomar (33,7 %), följt av cancer (24,0 %) och demens (17,2 %). Det var främst personer med cancer som hade fått en palliativ vårdkonsultation (76,1 %), hjärt-kärlsjukdomar utgjorde en tiondel (10,1 %) och demens ännu mindre (2,7 %). Äldreboende var den vanligaste dödsplatsen i hela urvalet (56,2 %) och de boende där hade den lägsta andelen av palliativa vårdkonsultationer (5,9 %).

Av studiepopulationen rapporterades 40,7 % ha tre eller fler symtom under den sista veckan i livet. Detta gällde även för 57,4 % av de som hade fått en palliativ vårdkonsultation. Jämfört med källpopulationen var studiepopulationen äldre, en högre andel hade dött på äldreboende samt en större andel av demens.

Associerade faktorer med en palliativ vårdkonsultation under den sista veckan i livet

Patienter som dog av cancer hade störst sannolikhet att ha fått en palliativ vårdkonsultation under sin sista vecka i livet, jämfört med patienter som dog av hjärt-kärlsjukdom. För alla andra dödsorsaker var sannolikheten att få en palliativ vårdkonsultation högre än för hjärt-kärlsjukdomar, med undantag för demens.

Jämfört med personer i åldersgruppen 80–89 år, ökade sannolikheten att få en palliativ vårdkonsultation i åldersgruppen 40–49 år, för att sedan minska för varje ökning i åldersgruppen. Ett högre antal symtom under den sista veckan i livet var associerat med en ökad chans att få en palliativ vårdkonsultation. vid dödsfall som låg närmare i nutid ökade sannolikheten något för en palliativ vårdkonsultation. Bland regionerna utmärkte sig Stockholm som den regionen med lägst sannolikhet för att en person skulle få palliativ vårdkonsultation.

Personer som bodde i hushåll med enbart en person hade mindre sannolikhet att få en palliativ vårdkonsultation. Personer utan formell eller grundläggande utbildning hade mindre sannolikhet att få en palliativ vårdkonsultation under den sista veckan i livet jämfört med personer med högre utbildning. Kön var inte signifikant associerat med en palliativ vårdkonsultation men ogifta personer hade en mindre sannolikhet att få palliativ konsultation än gifta. Boende i egenägd bostad ökade sannolikheten för att få palliativ vårdkonsultation.

*"Personer med flera symtom, de som dör av cancer och de
som dör hemma verkar ha större sannolikhet att få en
palliativ vårdkonsultation"*

Slutsats

Denna studie av den allmänna befolkningen i Sverige visar samband mellan palliativ vårdkonsultation under den sista veckan i livet och faktorer relaterade till diagnos, ålder, civilstatus, boendesituation och vårdorganisation. Personer med flera symtom, de som dör av cancer och de som dör hemma verkar ha större sannolikhet att få en palliativ vårdkonsultation, medan äldre personer eller de som dör av andra sjukdomar än cancer får inte tillgång till palliativ vårdkonsultation i samma utsträckning. Dessa resultat tyder på ojämlikheter i tillgången till vård och visar ett behov för beslutsfattare, vårdgivare och samhälleliga instanser att säkerställa lika tillgång till palliativ vård.

Referenser

- Susanna Böling, Hanna Gyllensten, My Engström, Emma Lundberg, Johan Berlin and Joakim Öhlén. **Palliative care consultation in the last week of life and associated factors: a cross-sectional general population study.** *Palliative Care & Social Practice* 2024, DOI: 10.1177/26323524241293818

Palliativt kunskapscentrum i Stockholms län samfinansieras av Region Stockholm samt kommunerna Botkyrka, Danderyd, Ekerö, Haninge, Huddinge, Järfälla, Lidingö, Nacka, Norrtälje, Nykvarn, Nynäshamn, Salem, Sigtuna, Sollentuna, Solna, Stockholms stad, Sundbybergs stad, Södertälje, Tyresö, Täby, Upplands-Bro, Upplands Väsby, Vallentuna, Vaxholm, Värmdö och Österåker.

Läs mer om oss på: pkc.regionstockholm.se

Kontakt: pkc.slso@regionstockholm.se

Foto: Yanan Li (om ej annat anges)

Följ oss på Facebook och Instagram

[Tipsa en vän](#)

Dela utskicket:

[Avregistrera dig från nyhetsbrevet](#)

Palliativt kunskapscentrum
REGION STOCKHOLM